

Läbi r
helise akna

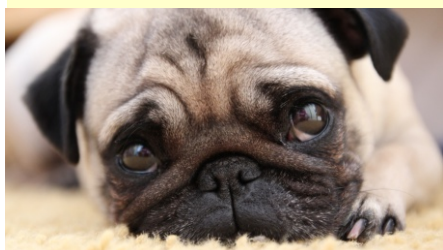
Saku Sõnumid

www.sakuvald.ee

19. aprill
2013
8 (347)
Hind
0,50 eurot

SAKU VALLA LEHT

FOOKUSES:

Koerad ja kassid – mure või rõõm?
Lk 3-4

“Las laps laulab 2013”

Saku laste lauluvõistluse 10 paremat pääsesid edasi Harjumaa konkursile.

Lk 8-9

Marleen Liivik

Lava täis armastust

Saku Gümnaasiumis toodi lavale muusikal “Vigased pruudid 2013”. Kolmel korral mängitud etendust saatis suur publikumenu. / **Lk 7-8**

LOOMAARST TEATAB:

Tasuta vaktsineerimise ajad
marutaudi vastu vallas / **lk 3**

TÄHTSAD TELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
Saku valla abitelefoni	1345
Perearsti nõuande telefon	1220
Saue konstaablijaoskonna SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	672 8300
Korrapidaja	612 4510
Konstaablid	612 4552
Volitatud loomaarst	504 1060

**Saku Sõnumid jälle
10. mail 2013**

Saku Fortuna naiskond krooniti saalihoki Eesti meistriks

SK Saku Fortuna naiskond (pildil) võitis põhiturniiri 11 võidu ja 1 kaotusega ning poolfinaalis ja finaalis kõik kuus kohtumist. Põhiturniiri resultatiivseim mängija oli Kristi Lööper 26 värava ja 7 söödupunktiga. Finaaltturniiri resultatiivseim mängija oli Kristi Rickberg 4 värava ja 18 söödupunktiga.

Naiskonnas mängisid: väravavahid Anni Salokangas, Geelika Luik. Väljakumängijad: Kristi Rickberg, Kristi Lööper, Helen Ojala, Kristel Kopel, Karina Krestinov, Katre Keller, Ingrid Lööper, Berit Oll, Katre Paulman, Maria Liiva, Savelin Sarnik, Mariliis Lepist (puudub pildilt). Treener Risto Lall.

Foto: Renee Kütisaar

Mures pissivate kassidega

Ühel päeval saabus Saku vallaaedniku postkasti järgmine kiri:

Meil on mure kassidega oma koduühes. Need loomad käivad iga päev oma häda tegemas nii meie maja uste ette, puuriita (koos puudega tuleb hais ka tupp) kui ka lapsevankrisse ning samuti lapse turvatooli, mis jäi 10 minutiks õue. Ise oleme näinud nelja erinevat kassi.

Oleme proovinud loomi ise tõrjuda, aga siiaaani tulutult. Kas on võimalik paigaldada meie hoovile puure kasside püüdmiseks?

Hulkuva looma saatus

Vastavalt loomataudi tõrje seadusele (paragrahv 12) on valla kohus püüda kinni omanikuta ja loomapidaja juurest lahti pääsenud loomad. Samas ei ole vald korraldanud ülevallalist loomade püüdmise aktsiooni, vaid kasse püüti ainult sellelt krundilt, kust kaebus esitati. 5.-19. märtsini püüdis MTÜ Loomade Hoiupaiga kassipüüdja seal kinni 6 kassi. Loomaarsti kinnitused olid kassid, välja arvatud üks, üsna hoolitsemata väljanägemisega ja osad ka haiged. Kinni püütud ja hoiupaika viidud kasside kohta ilmus teade koos fotodega Saku valla kodulehel. Kuna aga keegi loomadele järgi ei tulnud ning ühelgi kassil ka kiipi polnud, siis loomad hukati. Hoiupaigas hoitakse loomi seadusest tulenevalt kaks nädalat.

Statistika

- Alates 2009. Aastast on Saku valla koerte mikrokiibiga märgistamine ja registrisse kandmine kohustuslik. Kiipimiskampaaniaid on tehtud viis aastat ning 2013. aasta märtsikuu seisuga on Saku lemmikloomaregistris 769 looma - 651 koera ja 118 kassi.
- Kui aastatel 2008-2011 sattus meie vallast hoiupaika pea 30 koera aastas, siis viimasel aastal oli neid poole vähem - 14 koera. Neist vaid kolm ei leidnud oma peremeest enam üles, ülejäänud pääsesid koju.
- Hoiupaika viidud kasside statistikas vähenemismärke ei paista, nende arv jääb eri aastatel 17-35 vahele. Kassidele omanikud kahjuks aga hoiupaika enamasti järgi ei lähe.
- Kassi hoidmine hoiupaigas maksab omanikule 6.90 päevas, koera hoidmine 16.87 päevas. Sellele summale lisandub looma läbi vaadanud veterinaari ja transpordi tasu. Miinimumarve ka hoiupaika sattunud ja samal päeval koju läinud looma eest on 40-50 eurot.

Märgista ja registreeri

- Koera ja kassi kiipimine loomakarsti juures võtab aega vaid 10 minutit ja maksab 10-15 eurot, aga võimalus oma kaduma läinud lemmik üles leida on kordades suurem.
- Lemmiklooma registreid on mitu, kuid Saku vallas elavad koerad tuleb registreerida kohalike omavalitsuste lemmikloomaregistrisse.
- Lemmiklooma registreerimine on seal tasuta.
- Register asub riigiportaalis www.eesti.ee > „E-teenused” > „Kodanik” > „Perekond” > „Lemmiklooma andmed ja registreerimine LLR”.
- Kui soovid abi oma looma registreerimisel, aitab sind vallaaednik. Võta kaasa isikut tõendav dokument ja koera dokumendid. Lisainfo: 671 2436; tiina.kubbi@sakuvald.ee.

Seadus sätestab

Maikuu on volikogu teisel lugemisel Saku valla koerte ja kasside pidamise eeskiri. Uue eeskirja tegemise ajendiks ei olnud muuta selle sisu, vaid oli soov tuua ühte määrusesse kokku kaks praegu kehtivat õigusakti: Saku valla koerte ja kasside pidamise eeskiri ning Saku valla koerte registri põhimäärus.

Eeskirja uuest redaktsioonist on jäetud välja nõuded, mis on kirjas Eesti seadustes. Samas on olnud kõigil võimalik teha eeskirja muudatusettepanekuid. Saabunud ettepanekutest soovib osa muuta eeskirja rangemaks, kuid osa hoopis leebemaks.

Koerad ja kassid on põhjustanud tuliseid vaidlusi isegi ministrite ja õiguskantsleri vahel. Kuna riigi tasemel ei ole suudetud kokku leppida, millised koerte ja kasside pidamise piirangud on inimeste elu ja tervise ning avaliku korra kaitsmiseks vajalikud, on omavalitsustel väga keeruline loomapidamise eeskirjades neid küsimusi nii reguleerida, et need kellegi õigusi ei rikuks.

Õiguskantsleri hinnangul piiravad mitmed volikogude eeskirjad isikute tegevust koerte või kasside pidamisel (nt keelatakse viibida kassiga kalmistul) ehk riivavad üldist vabadusõigust. Näiteks on põhiseadusega vastuolus keeld pidada ühepereelamus või korteris rohkem kui kolme täiskasvanud koera või kassi. Ka hulkuvate loomade toitmist ei saa keelata, sest see rikub samuti inimese põhiõigusi.

Koerad ja kassid – mure või rõõm?

FOTO: TRIIN JÕELEHT

FOTO: MIHKEL IVASK

Kas teadsid, et lemmikloomade registris on ka vähemalt üks madu?

Sakulane kaebab

- Vallavalitsus saab keskmiselt 2-3 lemmikloomadega seotud kõnet nädalas. Kevadel ja sügisel on perioode, kus kõnesid on 2-3 päevas.
- Enamik valda pöördunud inimesi kurdab hulkuvate, ründavate ja reostavate koerte üle.
- Kaevatud on aga ka haukuvate koerte, pissivate kasside, jalutavate luikede ja nõelavate mesilaste üle.

Sakulase mure

Meie maja vastasmajja ühte perre on äsja tekkinud noor rõõmsameelne koer. Perenaine käib koeraga iga päev jalutamas, aga koera väljaheiteid ta ei korista, isegi kui koer otse majaesisele muruväljakule laseb. Vestlesin omanikuga ja ta lubas, et hakkab enda koera järelt koristama. Selle asemel muutis ta aga oma jalutuskäigu marsruuti ja nüüd näen, et tema koer teeb oma häda lihtsalt teise kohta - naaberkrundi aia kõrvale. Kui ma talle mõista andsin, et mul on lapsed ja mitte ainult minul, kes jooksevad ka ümber aia ringi, siis ta arvas, et ega nad aia ääres ja jõe ääres ju jookse. Mida peaks tegema? Kaevata ma ei tahaks, aga paljas mõte sellise hunniku sisse astumisest ajab külmavärinad peale.

Näiteid muudatusettepanekutest

- „Lokuti külast vaadatuna, kus kõiki koeri ja kasse tuntakse nägu ja nimepidi, teeme ettepaneku muuta eeskirja tooni ning edendada valdkonda, seal kus võimalik, looma heaolu piiramise, nõudmise ja karistuse vahelduse asemel hoopis loomapidamise hea tava ja praktikate kaudu. Karistamise võimalus olgu ettenähtud ainult kõige raskemate rikkumiste jaoks.“
- 10 koera ja 11 kassiga Lokuti küla ettepanek, ajendatuna eeskirjas olevast nõudest, et looma tohib viia avalikku kohta jalutusrihmaga või kandmisvahendis.
- Kassibi teeb ettepaneku muuta Saku valla koerte ja kasside pidamise eeskirjas kohustuslikuks ka kasside märgistamine mikrokiibiga.

Koostanud VICTORIA PARMAS

TEADE VOLITATUD LOOMAAARSTILT

Tasuta koerte ja kasside vaktsineerimine marutaudi vastu toimub järgmiselt:

Reede, 10. mai 2013

- 19.00-19.45 Tõdva küla keskses
20.00-20.30 Lokuti küla teadete tahvli juures
20.40-21.00 Vetkal

Laupäev, 11. mai 2013

- 10.00-10.45 Kurtnas haudejaama juures
11.00-13.00 Kiisal rahvamaja vastas
13.15-13.30 Tagadi küla keskses

Laupäev, 18. mai 2013

- 10.00-12.00 Sakus Tiigi 4 mänguväljaku juures
13.00-14.15 E-Ehituskeskuse juures
14.45-15.15 Kasemetsa raudteejaama juures

Võimalik vaktsineerida koeri katkuviiruse, adenoviiruse ja parvoviiruse vastu - hind 6.-

Leptospiroosi, katkuviiruse, adenoviiruse, parvoviiruse ja para-influenza vastu - hind 10.-

Kasse on võimalik vaktsineerida herpesviiruse, kaltsiviiruse ja panleukopeenia viiruse vastu - hind 8.-

NB! Kaasa võtta vaktsineerimispassid.

Volitatud loomaarst Heli Suits, tel 504 1060

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KRISTI JÕELEHT

9. aprilli istungi päevakorras oli 14 punkti.

Südamenädalal 15.-21.04. 2013 kehtestati Saku Valla Spordikeskuse kõikide teenuste pileti hinnaks 1 euro.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 28.11.2012 korraldust nr 1009 ning kehtestati alates 01.05. 2013 Saku Valla Spordikeskuse treeningrühmade osalemise tasuks kolme või nelja treeningu korral nädalas (üks spordiala) 3,20 ja viie treeningu korral nädalas (üks spordiala) 4,60 eurot kuus.

Jäeti algatamata keskkonnamõju hindamine Tănassilma teenindusköögi rekonstrueerimiseks Jälgimäe külas Jälgimäe tee 14.

Anti kirjalikud nõusolekud aiamaja tehnosüsteemide muutmiseks (reoveemahuti paigaldamiseks) Metsanurme külas Ilmarise tee 18, abihoone püstitamiseks Üksnurme külas Männikabi tn 3.

Väljastati ehitusload aiamaja lammutamiseks Saku alevikus Mooni tn 8 ja Roobuka külas Põhjala põik 5, Tănassilma teenindusköögi rekonstrueerimiseks Jälgimäe külas Jälgimäe tee 14, abihoone püstitamiseks Kiisa alevikus Jõekäärtn 23.

Väljastati kasutusload kaminale Saku alevikus Tiigi tn 16-1, laiendatud aiamajale Saku alevikus Kivistiku tn 6, üksikelamule

Saku alevikus Sinilille tn 11.

Nõustuti AS-le Epler&Lorenz jäätmeloa väljastamisega.

Jälgimäe külas asuva 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L9, 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L10, 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L1, 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L2, 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L3, 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L7, 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L8 - kõik transpordimaad; Aare katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Liisu, Merle, Mari - kõik maatulundusmaad; Seermani katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Tiidu, Manni, Tiidu, Etsi, Ülle - kõik maatulundusmaad.

MTÜ-le Orienteerumisklubi TON väljastati avaliku ürituse korraldamise luba Männiku küla territooriumil 25.04.2013 toimuva orienteerumiseljapäevaku läbiviimiseks (vastutab Rein Unt).

Kehtestati veoautode sõidu-keeld kuni tee kandevõime taastumiseni Saku vallas Nõela teel, Kurtina - Vilivere teel, Sprindi teel, Ehitaja teel, Kuresoo ringteel, Kasemetsa teel, Metsavahi teel, Tănassilma teel, Mõisavahe teel, Kõrnumäe teel, Hao teel, Atiku teel, Rahula - Saku kõrvalmaantee 4,355. kilomeetrilt Atiku teele suunduval teel.

➤ Lk 4

Kutsume osalema!

Saku valla ettevõtjate ümarlaud toimub 22. aprillil 2013 kell 18

Saku Vallaraamatukogu seminariruumis.

Teemad:

- Järgmise LEADER perioodi rahastamisvajadused. Mis peaks vallas paremaks minema, et ettevõtlus areneks? Milliseid tegevusi rahastada? Leader tegevused on suunatud väikeettevõtetele - Deiw Rahumägi, MTÜ Nelja Valla Kogu tegevjuht
- Saku valla ettevõtmised 2013. aastal - Kuno Rooba, vallavanem
- Arutelu Saku valla ettevõtjate liidu loomisest
- Lääne-Harju ettevõtlusinkubaatorist Paldiskist
- Ettevõtjate poolt päevakorda tõstatatud küsimused

Kontakt telefonil 671 2405, e-post helemall.kink@sakuvald.ee
Hele-Mall Kink, Saku Vallavalitsuse arendusspetsialist

◀16. aprilli istungi päevakorras oli 20 punkti.

Kehtestati Saku valla koolide suvised lahtiolekuajad: **Saku Gümnaasiumi kantselei** on suletud 01.07.-28.07.2013, **Kajamaa Kooli kantselei** on avatud 25.06.-30.06.2013 ja 01.08.-25.08.2013 tööpäevadel kella 9-13, **Kajamaa Kooli kantselei** on suletud 01.07.-31.07.2013. **Kurtina Kooli kantselei** on suletud 01.07.-31.07.2013. **Kurtina Kooli spordikompleks** on suletud 01.07.-11.08.2013. **Saku Muusikakool** on suletud 02.07.-19.08.2013.

Saku Gümnaasiumi 5. klasside täitumuse ülemiseks piirnormiks kehtestati 2013/2014. õppeaastal 30 õpilast.

Kehtestati Saku Vallaraamatukogu suvised teenindusajad järgmiselt: 01.06.-31.08.2013 Saku Valla Majas esmaspäeval, teisipäeval, neljapäeval kella 10-18, kolmapäeval kella 10-19, reedel kella 10-16; Kurtina Kooli teeninduspunkt on suletud 21.06.-18.08.2013; Kajamaa Kooli teeninduspunkt on suletud 01.07.28.07.2013.

Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse suvised lahtiolekuajad: Saku noortekeskus töötab 03.06.-21.06.2013 ja 26.08.-31.08.2013 esmaspäevast reedeni kella 13.30-19.00, Saku noortekeskus on suletud 24.06.-25.08.2013, Kiisa noortekeskus on suletud 24.06.-30.08.2013.

Väljastati ehitusload üksik-elamu püstitamiseks Tănassilma külas Metsavaimu tee 10, aiamaja juurde- ja ümberehitamiseks üksikelamuks Kiisa alevikus Kaja tn 6.

Väljastati ehitusluba aiamaja juurde- ja ümberehitamiseks üksikelamuks ja anti kirjalik nõusolek kuur-kasvuhoone laiendamiseks Metsanurme külas Ilmarise tee 24.

Anti kirjalik nõusolek abi-

hoone püstitamiseks Tănassilma külas Vesineitsi tn 1.

Väljastati kasutusload Saku põhjaosa sademe- ja drenaaživeesüsteemide, ühiskanalisatsioonitorustiku ning ühisveetorustiku kasutamiseks, mis on rajatud Saku aleviku ühisveevärgi ja -kanalisatsioonirajatiste ehitustööde hanke III piirkonda.

Kasemetsa külas asuvate Liblika tee 6 ja AÜ Aprill katastriüksuste jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Liblika tee 6 - elumumaa, Liblika tee 6a, Aprilli üldmaa - mõlemad sotsiaalmaa alaliik üldkasutatavad maad.

Anti nõusolek Lokuti külas 15 Tallinn-Rapla-Türi tee T2 maaüksuse riigi omandisse jätmiseks, maakasutuse sihtotstarbeks määrati transpordimaa.

Otsustati koormata Saku vallale kuuluv kinnistu (asukoht Kannikese haljak, Saku alevik) isikliku kasutusõigusega Elisa Eesti Aktsiaseltsi kasuks.

Muudeti 12 Saku Vallavalitsuse hallatavate asutuste üürihindade korraldust.

AS-le Eesti Post anti õigus paigaldada arvates 01.04.2013 2,1 m² suurune reklaamikandja Saku alevikus Pargi 2 kinnistule.

Avaliku ürituse korraldamise load väljastati Kurtina Koolile kooli territooriumil, territooriumi kõrval oleval muruplatsil ja matkarajal 23.04.2013 toimuva Jüriöö perepäeva läbiviimiseks (vastutab Merje Tava), Saku Valla Spordikeskusele Saku aleviku kergliiklusteedel 23.04.2013 toimuva Jüriöö jooksu läbiviimiseks (vastutab Risto Lall).

Kurtina Kooli võimla anti MTÜ-le Saku Sporting tasuta kasutada jalgpallitreeningute läbiviimiseks 11.04.-30.04.2013 teisipäeviti kell 16-18, kolmapäeviti kell 16-17, neljapäeviti kell 17-18.

Informatsioon detailplaneeringutest

Saku Vallavalitsuse 9.04.2013. a korraldusega nr 250 kehtestati Saku valla Saku aleviku Pärnapuu tn 1 detailplaneering. Planeeringu ülesanne on kinnistu ehitusõiguse määramine üksikelamu ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 1100 m². Vt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>

Saku Vallavalitsuse 16.04.2013. a korraldusega nr 279 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saku vallas Tănassilma külas Toomavälja kinnistul. Planeeringu koostamise ülesanne on kinnistu hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine üksikelamu koos äripinnaga ehitamiseks.

Detailplaneering on vastavuses Saku valla ning Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringutega. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 1400 m². Vt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>

Alates 6.05.2013 kuni 19.05.2013 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse 1, Saku) teise korruse stendil AVALIKUL VÄLJAPANEKUL

1. Saku valla Saku aleviku Kongo kinnistu detailplaneering. Planeeringu ülesanne on kinnistu kruntideks jaotamine, hoonestusala piiritlemine ning ehitusõiguse määramine kaksikelamute ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga. Planeeringuala suurus on ca 3,6 ha.

2. Saku valla Saku aleviku Pähklime tee 9 kinnistu detailplaneering. Planeeringu ülesanne on kinnistu hoonestusala piiritlemine ning ehitusõiguse määramine, lisaks olemasoleva üksikelamule, abihooned ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga. Planeeringuala suurus on ca 1550 m².

Avaliku väljapaneku jooksul on Teil õigus esitada detailplaneeringute kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid. Planeeringutega saate tutvuda ka Saku valla kodulehel <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringute-avalikustamine>.

Olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha eelvalik Lääne-Harjumaal

AS Eesti Energia uurib tuuleenergeetika arendamise võimalusi (tuuleelektrijaama (kasutatakse ka tuulikupark, tuulepark) rajamist) Lääne-Harjumaal. Kuna olulise ruumilise mõjuga objekti (tuuleelektrijaam) võimalikud asukohad jäävad mitme kohaliku omavalitsuse territooriumile ja võimalikke asukohti on rohkem kui kaks, siis tehakse asukoha eelvalik vastavalt planeerimisseaduse §29². Asukoha eelvaliku teeb AS Eesti Energia kui olulise ruumilise mõjuga objekti ehitamisest huvitatud juriidiline isik. Asukoha eelvaliku protsessi läbiviimiseks ja selle käigus koostatavate analüüside koostamiseks on sõlmitud leping OÜga Hendrikson&Ko. Asukoha eelvaliku protsessi raames korraldatakse avalikud arutelud olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha võimalikes kohalikes omavalitsustes. Arutelude ajad ja kohad täpsustuvad protsessi käigus, neist teavitatakse omavalitsuste kodulehtedel ning üleriigilise levikuga päevalehes, regulaarselt ilmuvas maa-konnalehes ja vähemalt üks kord kuus ilmuvas valla- või linna-lehes. Asukoha eelvalik ei ole veel aluseks tuuleelektrijaama rajamisele, vaid sellele järgneb avalik planeerimisprotsess vastavalt planeerimisseadusele. Eelvaliku alusel algatab kohalik omavalitsus või maavanem olulise ruumilise mõjuga objekti planeeringu (planeerimisseaduse § 29²).

Täpsem informatsioon teema kohta AS-lt Eesti Energia, kontaktisik Tanel Kivipõld, tel 715 2707.

ÜVK uudised

Saku alevikus hetkel aktiivseid toruehitustöid ei toimu. Kõik tänavad on liikluseks avatud. Käivad ehitustööd Nurme puurkaevpumpas. Peatöövõtjaks on AS Nordecon.

Soodsate ilmastikuolude korral alustatakse Keskuse (I) piirkonnas taastamistöid 17. nädalal. Taastamistöid alustatakse Tiigi-Põllu piirkonnas. Mai alguses alustatakse taastamistöid Vahtramäe ja Kingu-Sarapuu piirkondades. Mai keskpaigas Pargi ja Tehnika tänavatel ning juuni keskpaigas Juubelitamme teel.

Tuletame meelde, et Põhja-Saku (III) ja Kannikese (II) piirkonnas on võimalik valminud torustikega liituda. Selleks palume pöörduda AS Saku Maja poole. **MARJU MURUMETS**, projektijuht

Diabeetikute seltsingu tegemised

Aprillis saame kokku esmaspäeval, 29. kuupäeval kell 11 Saku Päevakeskuses - koolitaja Eesti Vaegkuuljate Liidu juhatause esimees Uno Taimla tutvustab kõike vaegkuulmisega seonduvat. Uudisena võtame kasutusele seltsingule kingitud kehakoostise monitori BF 511. Selle meditsiinilise seadmega saab täpselt mõõta mitmeid kehakoostise näitajaid: kehamaassiindeksit, keha rasvasisaldust jne. Üritus on kõigile soovijatele tasuta. Kohtumiseni! **AINO KIIVER**

Talgupäev Teeme Ära Saku vallas

ANNELI KANA

Teeme Ära Harjumaa koordinaator

Talgupäev läheneb ja Saku vallas on 16. aprilli seisuga oma talgud avalikult välja kuulutanud 13 talgujuhti ja eestvedajat. Paraku on tabelis vaid külatalgud. Saku keskasulast pole seni aga ühtegi algatust tulnud. Oodatud on ka organisatsioonide ja näiteks ka korrasmajade elanike ühised ettevõtmised - just korteriühistute tal-

gud on näiteks Tallinnas selgelt ülekaalus.

Teeme Ära vabatahtlik organisatsioon koos koostööpartneritega on toeks ja abiks talgute korraldamisel - olgu selleks siis sponsorite abil komplekteeritud talgujuhi stardipakett või talgujuhi kool heade nõuannetega. Portaalis www.teemeara.ee saab jätkuvalt kirja panna nii korraldatavaid talguid kui enast ka talgulisena registreerida just nendele talgutele, mis tun-

duvad kõige sobivamad. Talgupäevast võiksid osa võtta ka töötajad, keda toetab Töötukassa. Selleks tuleb ühendust võtta konsultandiga.

Harjumaal on rõõm sellest, et omavalitsused toetavad talgukorraldust - seda nii prügikonteinerite transpordi, prügikottide, töökinnaste kui muu vajalikuga. Nii on see ka Saku vallas, kus talgute kontaktisik on vallaaednik Tiina Kubbi, tel 671 2436, tiina.kubbi@sakuvald.ee.

Talgute nimi	Toimumise aeg	Mida tehakse
Lokuti puhtaks	20.04. kell 11-20	Küla heakorratööd, prügikoristus
Tõdva küla heakorrapäev	04.05. kell 11-15	Küla heakorratööd, prügikoristus
Kiisa aleviku heakorratööd	04.05. kell 10-14	Korraldatakse rahvamaja ümbrust ja spordiplatsi (staadion) Lauulu tn
Kiisa raudteejaama heakorratööd	04.05. kell 11-18	Heakorraldatakse jaama ja selle ümbrust - Kiisa Noortekeskust
Kurtna küla puhtaks	04.05. kell 10-14	Üldkasutatavate rajatiste korrastamine, prügikoristus, puude istutamine
Metsanurme küla jõekalda „promenaad“ ja külatanum	04.05. kell 10-15	Jätkub matkaraja puhkeala võsaraie jõeäärse piirkonnas; küla peatee äärne prügikoristus
Metsanurga tee mäguväljak, Roobuka	04.05. kell 10-18	Mäguväljaku kinnistu korrastamine, võsaraie, heakord
Saku Vabatahtliku Päästekomando heakord, Tammemäe	04.05. kell 10-18	Operatiivkeskuse korrastamine
Männiku küla koristustalgud	04.05. kell 10-14	Prügikoristus, küla heakorraldamine
Rehe küün ja ümbrus suveks valmis, Üksnurme küla	04.05. kell 10-18	Küüni seinte vuukide täitmine; atraksioonide värvimine; prügikoristus
Murumäe, Juuliku küla	04.05. kell 10-16	Kevadkoristus
Tagadi küla talgud	04.05. kell 11-14	Küla heakorratööd, prügikoristus
Jälgimäe küla talgud	04.05. kell 10-18	Küla heakorratööd, prügikoristus

Jäätmekava avalik väljapanek

Saku valla 2013.-2017. aasta jäätmekava eelnõu tutvustav avalik väljapanek kestab 3. maist 17. maini 2013.

Jäätmekava eelnõuga on võimalik tutvuda Saku Vallavalitsuse kantsleis (tööaegadel) aadressil Teaduse 1 ning Saku valla kodulehel www.sakuvald.ee.

Jäätmekava eelnõu kohta saab avaliku väljapaneku kestel esitada kirjalikult ettepanekuid ja vastuväiteid aadressile Teaduse 1, 75501 Saku alevik ning e-posti aadressil saku@sakuvald.ee

Jäätmekava eelnõu arutatakse avalikul istungil, mis toimub **22. mail 2013 kell 18** Saku Vallavalitsuses ruumis 211. Jäätmekava eelnõu avalikul istungil on igaühel õigus avaldada suuliselt jäätmekava eelnõu kohta arvamust.

Pakendikott – lihtne viis käituda keskkonnasõbralikult

Saku Vallavalitsus koostöös OÜga Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) ja ASga Ragn-Sells soovib pakkuda pakendikoti teenust ka Roobuka külas ja Kiisa alevikus. Teenus on TASUTA.

Pakendikoti teenus sisaldab kahte eri värvi kilekotti:

- **roheline pakendikotti** võib panna klaasist pudeleid ja purke
- **kollasse pakendikotti** võib panna kartongist, plastist ning metallist puhtaid pakendijäätmeid (jogurtitopsid, konservikarbid, plastmassist pudelid, mahla- ja veinipakid jne).

Täpsem juhend saadetakse teenuse tellijale postiga koos esimese roheline ja kollase kotiga.

Teenuse kasutamiseks tuleb sõlmida leping **Ragn-Sellsiga**, kes on TVO volitatud teenust osutaja.

Pakendikotid veetakse ära toimumisel ühel kindlal nädalapäeval iga **28 päeva tagant**, vajadusel ka harvem. Täis pakendikotid tuleb jätta nähtavale kohale, näiteks olmejäätmete konteineri kõrvale, ning graafikujärgsel kogumispäeval viib kogumisauto need ära. Täis kilekottide asemele jätab Ragn-Sells alati uued tühjad kilekotid.

Pakendikoti äraveost loobumiseks tuleb jäätmekäitlejat teavitada vähemalt kaks tööpäeva ette, et jõuaks sõiduplaanid ümber teha.

Teenuse kohta saab infot

- **TVO kodulehelt www.tvo.ee/pakendikoti-teenuse-tutvustus**
- **Saku Vallavalitsusest telefonil 671 2427**

Teenuse käivitamise eelduseks on piisavalt suur potentsiaalsete teenuse kasutajate arv. Kui soovite teenusega liituda, palume teil võtta ühendust Saku Vallavalitsuse keskkonnakaitse inspektoriga telefonil 671 2427 või e-posti aadressil jana.mehine@sakuvald.ee. Sooviavaldusi ootame kuni 31. maini 2013.

Saku Vallavalitsus, OÜ Tootjavastutusorganisatsioon, AS Ragn-Sells

Taimedeta õu on tühi, lilledeta pole pühi!

Nurmiko Aiandipood – pood otse aiandis!

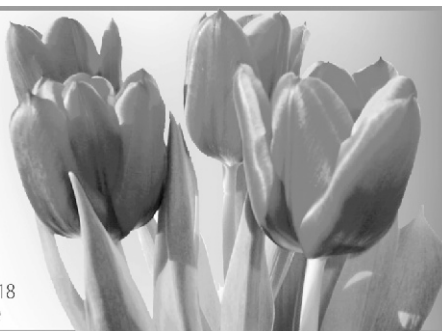
TULE TUTVU UUEENENUD AIANDIPOEGA!

Nüüd Aiandipoes ka hea valik seemneid ja külvimuldasid.

Aia- ja Lilledari
NURMIKO

NURMIKO AIANDIPOOD

Juuliku tee 3, Saku vald, E-R 8-18, L-P 10-18
aiandipood@nurmiko.ee, www.nurmiko.ee

HEA
TEADA**Rehemaja renoveerimine**

Harjumaa Muuseum kutsub laupäeval, 27. aprillil kell 11 tasuta konverentsile „Rehemaja - väärikas ja väärtuslik“. Oma kogemusi ning praktilisi soovitusi rehemaja taastamiseks, hoidmiseks ja kasutamiseks jagavad majaomanikud ning eri valdkondade spetsialistid. Konverents keskendub maaemaja väärtustele - mille põhjal langetavad inimesed otsuseid eri renoveerimislahenduste kasuks? Rohkem infot: www.hmk.ee

Avati sõltumatu kindlustusteenuste veebileht

Eesti Kindlustusmaaklerite Liit avas aadressil www.ekml.ee uue veebilehe, mis annab kindlustusvõtjatele sõltumatut informatsiooni erinevatel kindlustusega seotud teemadel. Veebilehel on infot kindlustust käsitlevate seaduste ja juhendite ning statistika ja kindlustusturu seisu kohta. Lisandumas on kindlustusmaakleri küsimuste-vastuste rubriik, kus spetsialistid vastavad tasuta.

Uus söögi-joogikohtade veebileht

Saku Õlletehas avas veebis interaktiivse söögi- ja joogikohtade teejuhi Pubiwiki, mis annab inimestele ülevaate Eestis tegutsevatest söögi- ja joogikohtadest ja nende eripärast. Eestis ainulaadne sotsiaalmeedia rakendus Pubiwiki toimib järgmiselt: inimesed on oodatud nimetama Saku Facebooki lehel www.facebook.com/saku.ee pubisid, baare, restorane või meelelahutuspauku, kus neile meeldib aega veeta. Sealt jõuab info Pubiwiki andmebaasi, kus praeguseks on üleval ligi saja söögi- ja joogikoha info. Täielik Eesti pubide ülevaade peaks kokku saama suve lõpuks.

Eestis alustas tööd IKEA ekspress

Aprillis alustas tööd Eesti esimene IKEA tooteid pakkuv internetikeskkond www.ikeaexpress.ee. Veebikeskkonnas tehtud ostud tuuakse regulaarse kaubasaadetisena igal nädalal Tallinna, kuhu võib kaubale ise lattu järgi tulla või lasta see kulleril koju tuua.

Prantsuse lapsed käivad emakoolis

EVE LAIVERIK

Saku Lasteaia Terake direktor

Kuidas kasvavad ja õpivad Prantsuse lapsed? Seda käisin koos Harjumaa alushariduse juhtidega vaatamas Touraine'i maakonna Loire'i oru piirkonna lasteasutustes.

Prantslanna saab emapalka lapse kuuenda elukuuni, misjärel võib ta tasustamata lapsepuhkusel viibida veel kuus kuud. Aastastele lastele riiklikke lasteaedu pole. Koolitatud lapsehoidjad pakuvad päevahoiuteenust 4-6 lapsele. Selline erahoiuteenus on aga kallis, 500-600 eurot kuus, millest riik kompenseerib vanemale poole. Alates kolmandast eluaastast saavad lapsed minna lasteaeda, kuumaksuga 40 eurot, mida prantslased nimetavad emakooliks. Lapsi on rühmas 14 ja õpetajaid üks.

Emakoolis viibib laps keskmiselt 26 tundi nädalas, kusjuures kolmapäeviti on emakool suletud. Siis viivad vanemad oma lapsed huviringidesse laulma, tantsima, sportima. Emakoolis tugineb õppetöö maailmaavastamisele, koostele toimimisele, tunnetamisele, fantaasia ja loovuse arendamisele.

Päev emakoolis algab kell 9 ja kestab 17.30. Õpetajad võtavad lapsi vastu ja saadavad koju õues. Vanemad kogunevad kindlaks kellaks aia taha, lapsed riietuvad end ning õpetaja viib nad õue ja annab vanematele üle. Lapsevanemad lasteaia ruumides ei käi. Kell 12.00-14.00, mil üle Prantsusmaa peetakse lõunat, viiakse ka lapsed koju lõunale. Kel seda võimalust pole, selle laps einestab ja pikutab emakoolis.

Lapsed lähevad Prantsusmaal

Kell 17.30 kogunevad vanemad lasteaia aia taha, kus õpetaja lapsed neile üle annab. Lapsevanemad lasteaia ruumides ei käi. Foto: Eve Laiverik

kooli kuueaastaselt ning esimest kooliaastat nimetatakse eelharjutuse aastaks, mil lapsed õpivad põhjalikult tundma tähti ja täheühendite hääldust.

7-11-aastased käivad algkoolis. Igal aastal on lastel uus õpetaja ning lapsed paisatakse läbi-segi uutesse klassidesse. Seda praktiseeritakse kiusamise ja kampade tekkimise vältimiseks, koolikaaslaste paremaks tundmaõppimiseks ja oma kooli tunde loomiseks. Tänu sellele, et lapse ümber on pidevalt uued inimesed, omandavad prantslased väga head suhtlemisoskused. Õpetajad tegelevad koolis ainult õpetamisega. Ekskursioonid ja ühisüritused korraldavad lapsevanemad.

Kool on jagatud õppetsükklitesse, mis kestavad 6-7 nädalat. Iga tsükli vahel on kaks nädalat vaheaega. Suvevaheaeg on juulis ja augustis. Lapsi hinnatakse 10-palli süsteemis ning tunnistusele märgitakse igas õppeaines lapse keskmine hinne, klassi

keskmine hinne, klassi kõrgeim ja madalaim hinne.

12-16-aastased lapsed käivad kolledžis, kus on klasside järjestus suuremast väiksemaks ehk kolledži esimene aasta on VI klass, teine aasta V klass kuni III klassini. Hindamine toimub 20-palli süsteemis, kusjuures kõrgemat kui 17 palli kunagi välja ei panda. Võõrkeeli hakatakse õppima alles kolledžis ning enamasti valitakse prantsuse keelkonnas olevad sõsarkeeled itaalia, hispaania. Kolledžiga lõpeb kohustuslik haridus. Lütseumi pääsemiseks peavad õpilased sooritama emakeele etteütlu, matemaatika ning ajaloo ja geograafia komplekseksami.

Prantsuse õpetajal peab olema magistri kraad. Esmakordselt kooli tööle mineva noore õpetaja netopalk on 1100 eurot kuus. Koolidirektori, kes on õpetaja ametit pidanud 22 aastat, kuuteenistus on 2200 eurot. Õpetajate palgad kasvavad koos staažiga.

Taotlusi Saku Gümnaasiumi I klassi astumiseks võetakse vastu

2. maist kuni 10. juunini Saku Gümnaasiumi kantseleis E-R kell 8.00-15.00, tel 671 8000.

Esimesse klassi astumiseks vajalikud dokumendid:

- 1. taotlus kooli astumiseks • 2. sisseastuja isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või tõendi) ametlikult kinnitatud ärakiri või väljavõte • 3. Lapsevanema isikut tõendava dokumendi ametlikult kinnitatud ärakiri või väljavõte • 4. ametlikult kinnitatud väljavõte õpilase tervisekaardist selle olemasolul • 5. Koolivalmiduskaart • 6. foto õpilaspileti jaoks suurusega 3 x 4 cm. Dokumentide originaalidest saab koopiad teha ja kinnitada ka kohapeal.

Saku Gümnaasiumi EELKOOL alustab tööd septembrist.

Ootame eelkooli 2014. aasta sügisel kooliteed alustavaid koduseid või koolipikendusega lapsi.

Lapsevanemate avaldusi võetakse vastu alates 2. maist tööpäeviti kooli kantseleis.

Saku Gümnaasiumis sai taas lavaküpseks kooli oma muusikal. Kui möödunud kevadel rabati publikut „Vahva rätsepaga“, siis nüüd mängiti kolmel päeval suure menuga „Vigaseid pruute 2013“.

Eduard Vilde tuntud naljalugu lauludega oli saanud lavastajate Inga Nurme, Piret Kaare ja Anton Noore käe all aga hoopis uue kuue. Vaimustava võttena olid tegijad loosse põiminud suurepärase lauluvaliku Eesti levimuusikute kuumast repertuaarist ning sisse toonud uusi huvitavaid tegelaskujusid. Kahevaatuselises etenduses sai nautida hiilgavaid osatäitmisi, kuulda üllatavalt häid lauluhääli, näha pilkupüüdvalt nutikaid lahendusi nii dekoratsioonide, kostüümide kui valguskujunduse osas. Leidlikult liikuma pandud koorid ja peategelased tulid ja läksid sageli läbi saali. Mulgi kosilasedki sõitsid oma puuhobuste-tõukeratastega kohale rahva seast. Esimese vaatuse tasane lüürika asendus teises vaatuses hoogsa sündmustikuga, mil õpilaste esinemislust oli silmnähtav ja vaatajatele elamus kindlustatud. Saalitäie publiku aplaus ei tahtnud lõppeda.

Vaheajal pakkus kooli fuajees muusikalikohvik isetehtud suupisteid. Valitses elevus ja valetati muljeid läbisegi näitlejad ja vaatajad. Võib-olla on õhus ühe vahva kooliteatri sünd?

RÄÄGIVAD LAVASTAJAD:

Muusikali sünd

Kui pärast mitmete muusikalide läbilappamist jäi meie pilk pidama Eduard Vilde „Vigastel pruutidel“, teadsime kohe, et teeme sellest vanast eesti jandist tänapäevase ja noortepärase variandi, et õpilased tahaksid seda tükki hingega teha.

Otsisime teatri- ja muusikamuuseumi arhiivist välja näidendi teksti ja originaalmuusika. Kahjuks olid seal vaid laulude instrumentaalseaded, mis olid stiilis „mina olen mulk ja uhke ka...“. Meie arvates oleks need noortele pisut kaugeks ja igavaks jäänud. Üks idee oli kasutada kaasaegset stiili ja riieid, teine mõte oli, et võiks kasutada tänapäevasemaid laule.

Ühel unetul oktoobrikuuööl, kui Piretil kella 2 ja 4 vahel öösel

„Kas elus on veel midagi peale töö?“ küsis lauldes gümnaasiumi poiste ansambel.

Lava täis armastust

Osalised:

Lipuvère Mart - Erik Jõesaar; Lipuvère Marta - Maria-Johanna Kollo; Lipuvère Leena - Kristin Kõva; Lipuvère Miina - Elis Loik; Parve Joosep - Marthi Lepik; Kärje Juhan - Priit Kasemaa; Mari - Kelli Eilart; Jaak - Rain Alev; Enn - Raimond Ojassalu; Ants - Fred Anton; rahvas - segakoor, lastekoor, rahvatantsijad; saatebänd - Inga Nurme klaveril, Tiit Allikmaa akordionil ja Kaspar Kull kitaril.

Tekst ja muusikaline kujundus: Piret Kaare ja Inga Nurme. Lavastajad: Anton Noor, Piret Kaare ja Inga Nurme. Liikumine ja tantsuseade: Kersti Ulmas. Kostüümid: Reet Heinat, Kersti Ulmas ja Eva Maria Kõrvas. Dekoratsioonid: Aare Ulmas. Dekoratsioonide maalimine: Eda Piisang ja Lennart Lind. Valguskujundus: Anton Noor. Muusikalikohvik: Riin Fingling ja Noora Ustav.

Etendused 3., 4. ja 5. aprillil Saku Gümnaasiumi aulas.

und ei olnud, tulidki esimesed mõtted repertuaari osas „Siis kui maailm magab veel“, „Kuula“, „Kuu on päike“, „Võta aega“. Edasi kuulasimegi erinevaid eestikeelseid laule, püüdes nende seast oma lavastusse sobivaid leida. ➤ Lk 8

Kosilased Mulgimaalt tulevad! Lipuvère peretütred (Elis Loik ja Kristin Kõva) oma armsamatega (Priit Kasemaa ja Marthi Lepik) on eevil.

Ärapõlatud peigmehed (Rain Alev ja Raimond Ojassalu) põgenevad tulistjalu peremehe (Erik Jõesaar) sajatuste saatel. Fotod: ☺☺

◀ Tingimuseks oli, et kõik laulud haakuksid tekstiga. Teksti tahtsime aga jätta võimalikult algupäraseks. Samas lisasime mitmeid tegelasi ja laiendasime sündmustikku, et kõik tublid näitlejad/lauljad endale ikka rolli saaksid, nagu perenaine Marta ja teenijatüdruk Mari.

Sulane Ants sündis aga päriselu sündmustest ajendatult. Üht mulki mängiv noormees otsustas kooli vahetada ning me pidime kiiresti antud tegelaskujule uue osatäitja leidma. Uus noormees oli juba leitud, kui tuli teade, et eelmine osatäitja tuleb siiski meie kooli tagasi. Kuna me ei tahtnud uuele näitlejale ära öelda, tuli meil mõte ka temale kiiresti uus roll kirjutada. Ants tundus tõeliselt naljakas tegelane juba kirjutades. Saime päris kõvasti naerda, kui talle teksti koostasime. Kui prooviperiood oli juba alanud, selgus, et Antsu osatäitja pidi keskenduma õppetööle ja ei saanud muusikalis kaasa teha. Kuna tekst oli valmis ja kõik rollid omavahel seotud, siis ei saanud me teda ka enam välja jätta ning pidime uue Antsu leidma, kelleks osutus meie võrratu Fred. Tema nägemus rollist oli paigas juba esimesest proovist peale ja läks üha paremaks.

Kui poiste rollid olid algusest peale paigas, siis naisrollidele oli lausa konkurents ning tüdrukud pidid osa saamiseks läbima katsed. Vaid Miina rolli osas oli meie otsus algusest peale kindel teda saab mängida ainult Elis, kes suudab "Kuula" usutavalt rahvani tuua.

Tõusud ja mõõnad

Prooviperiood kulges nii nagu loominguliste asjade puhul ikka tõusude ja mõõnadega. Kes magas sisse, kes läks reisile, kes tegi vaid paar nädalat enne etendusi hulljulge ja ebaõnnestunud suusahüppe jne. Noored võtsid asja suure rahuga ega suutnud meie paanikat kuidagi mõista.

Pidasime täpset arvestust, mitu proovi veel jäänud on ja tuletasime seda ka igal hetkel meelde, kuid ikkagi tuli neile suure üllatusena tõsiasi, et ainult kaks proovi ongi veel enne esimest etendust.

Aga juhtus ka tuju tõstvaid naljakaid apsakaid. Näiteks ajasid isa ja üks peigmeestest pidevalt pruutide nimed sassi ning

etenduse kõige kurvem episood oli meil kaua aega kõige naljakam koht - koht, kus Miina ja Leena kogu südamest nutma pidid, tegelikult aga kogu südamest naersid. Lisaks ette kirjutatud tekstile oli meil laval ka improvisatsiooni, kui peremees igal etendusel lavastuse lõpus naabrimeest erinevate sõnadega kiitis. Kord rääkis, kuidas naaberi-Juhan alati sõbralikult abikäe ulatab kui vaja. Siis kiitis, et ei ole ial Juhanit näinud niisama päikese käes peesitamas nagu vaskuss. Meil kõigil oli iga kord põnev, et millega peremees, aga ka teised osatäitjad meid järjekordselt üllatavad.

Sellel aastal oli meil võimalus oma kohustusi (dekoratsioonid, kostüümid, kohvik jne) rohkem hajutada, sest mitmetele abiturientidele oli muusikal ka üheks kooli lõpuksamiks. Kaitsmine on neil küll veel ees.

Projekti lõpuks on meis tunne, mida annavad hästi edasi read muusikalis kõlanud laulust "Ma tahan olla õõ": "Ja südames on mingid asjalood. Seal pole enam nii, kui oli varem... Üks lootus minus õrna võrku koob, mis kuulen nüüd või näen, on järjest parem."

INGA NURME, PIRET KAARE, ANTON NOOR

Maria-Johanna Kollo, Erik Jõesaar ja Kelli Eilart

RÄÄGIVAD ÕPILASED:

„Aitäh, see oli meie jaoks väga oluline!“ lausub Mari osatäitja Kelli Eilart etenduse lõpus pisarsilmil lavastuse loojaid tänades.

Abiturientide jaoks oli muusikali lõpp kurbrõõmus ning nemad väärtustasid muusikalikogemust kui viimast võimalust Saku koolis üheskoos midagi

suurt korda saata. „Olles käinud nende inimestega terve oma kooliaja koos laulukooris, oli minu jaoks väga oluline ja liigutav, et saime nii suurelt hüvasti jätta,“ ütles Kristin alias Lipuvere Leena. Samuti hinnati seda, et tänu erinevatele ülesannetele sai etenduse valmimisel kaasa lüüa väga palju õpilasi.

„Mul oli seda etendust teha väga lõbus, nautisin nii seltskonda kui tegevust ning mul on hea meel, et olen saanud kooli sellise märgi maha jätta,“ leidis Elis alias peretütar Miina, keda täiendas tema lavapeigmees Parve Joosep alias Marthi: „Olen laulnud juba aastaid, kuid midagi seesugust nii suure seltskonnaga sellise publiku ees teha on ikkagi võimas.“

Ka n-õ publiku rollis osalejad nautisid protsessi ja märkisid: „Lisaks sellele, et see on vaheldus igapäevasele koolielule ühendab selline suur lavastus õpilasi. Isegi kui oled ainult publiku hulgas, saad osa mildestki erilisest. Kõik näitlejad olid minu koolikaaslased ja nad olid kõvasti vaeva näinud.“

Mõned neist käisid vaatamas ka juba proove ja lausa kõiki etendusi. Nende jaoks muutusid kõnekaks ja lisanud etendusele vürtsi pisidetailid, millest esma-vaataja osa ei saanud. „Etendused erinesid juba oma energia poolest. Võimsama emotsiooni tekitas neljapäevane põhietendus tänu rohkearvulisele kaasaelavale publikule. Kuid huvitav oli iga kord, sest igas etenduses oli juures mõni improviseeritud nali või ka mõni viga,“ Lennart, dekoratsioonide maalija.

Ka näitlejad jõudsid laval olles publikut tunnetada ning hindasid väga algklassilaste kaasaelamist. „Lahe oli vaadata, kuidas algkool lainetas ja plaksutas ning vanem kuulajaskond seda lugu oma noorusajast mäletas,“ tunnustas Marthi. „Kõige suuremat rõõmu pakkus positiivne tagasiside ja näha kogu ettevalmistusperioodi vältel pead vaevanud õpetajate rõõmupisarail rahulolu.“

Publikut oma näitlemisega üllatanud Fred Anton alias Ants lisas: „Esimest korda elus mulle kohe meeldis publiku ees esineda. Kui inimesed naersid ja plaksutasid, andis see energiat juurde.“

„Las laps laulab 2013“

Saku Huvikeskuse korraldatud laste laulukonkursil selgitati 11. korda välja Saku valla tublimad laululapsed. 7. aprillil Saku Valla Maja saalis toimunud publikurohkel võistlusel osales 58 noort lauljat. Esinejaid hinnati kuues vanuseklassis: 3-4-, 5-6-, 7-9-, 10-12-, 13-15- ja 16-19-aastased. Tüdrukute ja poiste osas peeti eraldi arvestust. Iga vanuseklassi parim pääses edasi maakondlikule konkursile „Harjumaa laululaps 2013“, mis toimub 26.-27. aprillil Kiili Rahvamajas. SS

Konkursil "Harjumaa laululaps 2013" esindavad Saku valda:

Sander Vilu (4aastane), Rebecca Kais (4), Hugo Oliver Kruusel (6), Lisandra Marii Rannik (6), Trevor Mattias Sakias (8), Marleen Liivik (8), Märten Männiste (11), Kirke Männik (10), Ädu Arvisto (14), Merit Männiste (17).

Žürii:

Anu Lõhmus - laste ja noorte lauluõpetaja Tallinna Männikäbi Lasteaias ning erahuvialakoolis Meero Muusik.

Joosep Sang - Eesti Rahvusmeeskoori laulja ja ajakirja Muusika toimetaja, Klassikaraadio saatejuht. Alates eelmise aasta sügisest juhatas Saku Huvikeskuse mandoliiniorkestrit.

Lana-Maria Peterson - töötanud pikka aega lasteaias muusika- ja liikumisõpetajana. Sel aastal lõpetab EMTA magistratuuri muusikapedagoogika erialal. Lasteaedade muusikaõpetajatele abiks oleva muusikakogumiku „Õunake“ koostaja ja toimetaja.

Saku Huvikeskus

3-4aastased

I Sander Vilu
(Leevi Kaustel /
"Miks", pildil)

I Rebecca Kais (Aili Brett / "Elas kord", pildil)
II Marite Reinart (Leevi Kaustel / "Olen laululaps")
III Heidi Murel (Taisi Pettai / "Kassi kontsert")
Roosi Kõrve (Leevi Kaustel / "Mängusõbrad")

5-6aastased

I Lisandra Marii Rannik (Leevi Kaustel / "Suvi tuli tuppä", pildil)
II Inger Lill Hindreko (Aili Brett / "Muusika")
III Hanna-Rete Sakias
(Leevi Kaustel / "Väike laps")
Eriauhind: Estella Pärn
- ilmeka lavalise esinemise eest

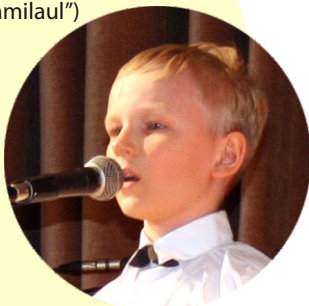

I Hugo Oliver Kruusel (Leevi Kaustel / "Selline soov", pildil)
II Trevor Tarto (Maimu Hint / "Käokene")
III Emil Karu (Leevi Kaustel / "Kommilaul")

7-9aastased

I Trevor Mattias Sakias (Felor Sakias / "Laul Põhjamaast", pildil)
II Rasmus Raasuke (Urmi Sinisaar / "Kui sa leiad suure kivi")
III Andry Mets (Urmi Sinisaar / "Kommilaul")

I Marleen Liivik (Aili Brett / "Tige tigu", pildil)
II Kristine Kullat (Urmi Sinisaar / "Millest koosneb muusika")
III Nora-Liisa Suislepp (Aili Brett / "Sabalaul")
Eriauhind: Karmen Kent - hea ansambliunnetuse eest
Lisanna Aaviste - ilmeka ja särava esinemise eest

10-12aastased

I Märten Männiste (Kaupo Männiste / "Imeline lihtne maa", pildil)
II Martin Hinno (Urmi Sinisaar / "Röövlilugu")
III Kristofer-Robin Aasna (Urmi Sinisaar / "Matkama")

Eriauhind: Edvin Kabanen - kogu hingest laulmise eest

I Kirke Männik (Aili Brett / "Astub hommik", pildil)
II Laura Rea (Urmi Sinisaar / "Tõmmu tädi")
III Adelia Tamkõrv (Kadi Tamkõrv / "Sünnipäevalaul")
Eriauhind: Rebeka Lisette Sakias - hoolimise ja omailoomingulise laulu eest

13-15aastased

I -
II Ädu Arvisto (Inga Nurme / "Kui mind enam ei ole", pildil)
III Benedikte Petrutis (Aili Brett / "Vaikuse laul")

16-19aastased

I Merit Männiste (Kaupo Männiste / "Danny Boy", pildil)
II-III Kerli Roosnurm (Inga Nurme / "Kuldne põld")
II-III Mari-Liis Duglas (Aili Brett / "What are Words")

Juhendajad:

Leevi Kaustel (11 võistlejat), Maimu Hint (7), Aili Brett (15), Taisi Pettai (3), Urmi Sinisaar (12), Tuuli Kopli (4), Felor Sakias (1), Kadi Tamkõrv (1), Kaupo Männiste (2), Inga Nurme (2).

Fotod: ☺☺

▲ Pärast viimast punktide kokkulöömist saabus žürii saali, kanded käes... Olles märganud hindamisruumis 3 kannelt, tuli loomeinimestel mõte luua kohapeal eksromptlaul ja sellega laululaste ette astuda. Publik oli rõõmsalt üllatunud ja etteastet saatis kestav ovatsioon. Foto: Ave-Maria Rapper

Ülemiste järve juured pärinevad Sakust

TANEL OTS

Nabala Keskkonnakaitse Ühing

Nüüd vahetult enne suurvett, on taas päevakorrale kerkinud Saku soo teema, kuid kas teadsid, et Saku vallal on ka oma järv, mis on Ülemiste järve ema?

Üldtuntud legendi järgi on Ülemiste järv tekkinud Linda pisaratest, kuid sellest tallinlaste joogivee andja tekkest pajatab vanarahvas ka üht teistsugust lugu, mis on aga hakanud unustusehõlma vajuma.

Järve juured

1929. aastal Hageri kihelkonnast Adila külast, tollal 70-aastase Mikk Piikmani suust üles tähendatud jutustuse järgi teatud sealkandis, et tänane Ülemiste järv lendas oma praegusele kohale Sakust. Täpsemalt nimetab ta Kuiari Kuivjärve. Pärimuse järgi polnud veevaim sallinud, et naised seal laste sita-seid nartse loputasid ja järv läkski minema.

Pärimuseküllu mõistmiseks tuleb selgitada, et tollase Saku puhul polnud tegemist mitte tänase kauni alevikuga kuulsa õlletehase ümber. See siin on uusasula, kus veel sajandi eest polnud peale mõisaga seotud hoonete palju midagi. Omaaegne vallamaja ning kool asusid Nabala karsti-ala serval, tänase Kajamaa mail. Sealsamas, Kajamaa kooli ja Esko talu vahel kõrgel künkal on ära märgistatud 14. sajandist teada oleva mõisa ase, mille ümber vanal ajal olevat paadiga sõidetud. Seda võib uskuda, sest vaatamata aastakümnete jooksul tehtud tohututele maaparandustöödele, muutub Vääna jõe ümbrus, kõik mis jääb Saku tammist ülespoole, just neil kevadistel päevadel taas sadade hektarite suuruseks „järveks“, millest suur osa jääb Kiili valla aladele. Seega suudame hästi ette kujutada, milline pilt avanes siin enne kraavitamisi.

Muistse järve taasleidmine

Paradoksaalselt võlgname senini vaid muistendites elanud maa-aluse järve taasleidmise ja alusta-

Saku valla elanikest elavad püsivalt 450ruutkilomeetrise maa-aluse järve peal kõik, kelle kodud on Keila jõe piirkonnas ja sellest ida pool. Aprillis on mõni kodu aga sõna otseses mõttes järve peal. Foto: EE

tud teadusliku kirjeldamise eest tänu just kaevandusfirmadele ja nende rahastatud uuringutele.

Täna keskkonnaministeeriumiga kohtuteed käivatel „arendajatel“ püsib tuline kihk selle järve keskele ja alla, ligi 2200 hektari suurusesse maardlasse kuni 30 meetri sügavune auk kaevata. Arvutused, mis esialgu mõeldud arendajate siseinfoks ja minu teada üksnes tänu Saku valla *Grand Old Lady* Vilve Tava tublile tööle avalikkusesse jõudsid, andsid esimest korda võimaluse numbrite keeles selle tohutu Järve elujõudu mõõta.

Kaevandajate tellitud geoloogiliste uuringute järgi tuleb ühest karjäärist (kokku planeeritakse neid esialgu neli), välja pumbata 23 000 kuupmeetrit vett ööpäevas. Pisut rehkendust ja selgub, et see teeb 8,6 miljonit kuupmeetrit aastas, mis on ühtlasi 10,6% kogu Eesti veekasutusest (Statistikaameti „Keskkond arvudes, 2009“ põhjal arvutades). Seejuures ei arvesta me põlevkivitööstuse mahtusid, küll aga ülejäänud tööstuses, kogu olmes, põllumajanduses ja kodumajapidamistes tarbitud veehulka.

Tegelikkuses võib väljapumbatava vee hulk olla oluliselt suurem, sest arendajate tellitud uuringufirma eitab jäärapäiselt poorse pinnase ehk karsti olemasolu Nabala-Tuhala piirkonnas. Samuti on siin juttu ainult ühe karjääri veehulgast.

Elu järve peal

Sakulast paneb muretsema, et seniste kaevandusplaanide järgi ei ole karjääri pealevoolava vee väljapumpamiseks alternatiivi Järve ojale ja Vääna jõe. Seega vähemalt kümnendik kogu Eesti veekasutusest peaks nende plaanide realiseerumise puhul lisanduma Saku mõisaparki ja sealse tammi koormusele. Sakust ülespoole on meil siis jälle järv maapeal, võimalik lausa, et siis juba aastaringselt. Karjääride settetiike näinud inimesed võivad ka selle värvust ette kujutada.

Keskkonnaministeeriumi juures 2011. aastal töö lõpetanud komisjon aga mõõtis muistse järve kaardile ning sai selle pindalaks 450 ruutkilomeetrit.

Saku valla elanikest elavad püsivalt selle järve peal kõik, kelle kodud on Keila jõe piirkonnas ja sellest ida pool. Lõunast haarab see ala Mahtra soostiku Juuru ja Kuimetsa piiril, idast piirab Pirita jõgi Kose Uuemõisani ja põhjapiiri ongi sisuliselt Ülemiste järv. Selles piirkonnas on tegemist karstunud poorse pinnase sees peituva ning sadade ruutkilomeetrite ulatuses sügavate lõhede ja salajõgedega ühendatud veerežiimiga, kust Tallinn saab joogivee ja millest piisake jõuab täna veel looduslikul teel ja puhtana Saku mõisaparki.

Järvevana proovilepanek

Ülemiste järve lugu kuulub rahvajuttude poole pealt nn rändavate järvede hulka, tegemist on tüüpilise põhjaeestilise looga. Muistsetes juttudes on selline vetevald elusolend ja ehk peaks Tallinna uputamise ähvardust tõsiselt võtma, sest see järv on ennegi õhku tõusnud ja asukohata vahetanud.

Veelgi tõsisemaks peaksime muutuma, kui oleme aimu saanud, kui tohutult suure veteilmaga meie jalge all tegelikult tegemist on. Saku soo on selle üks ilming, Ülemistet võime nimetada kõigest meie järve veekraaniks ja täna pulbitsevat Nõiakaevu selle tervist mõeldvaks kraadiklaasiks. Et Saku mõisatiik ei saaks solgipangeks, selleks on mitmed Saku valla külad astunud Nabala Keskkonnakaitse Ühingu liikmeks. Et terve mõistus on säilinud ja puhast keskkonnast hoolimine pole kadunud, selle tõestuseks on Nabala-Tuhala toetuseks antud üle 64 000 allkirja ja Tuhala Nõiakaevu valimine Eesti Imeks 2012.

Muistseid lugusid on põlvest põlve edasi antud, et igaüks võiks siit enda jaoks moraali leida. Ja õpetus on siin ju selgemast selgem: inimesel pole õigust looduse protsessidesse ulatuslikult sekkuda. Näeme, et isegi jõetammi laudadega jamamisel on otsesed tagajärjed. Näiteks võib üks lauakõrgus tammil tähendada Vääna jõe puhul sadat hektarit raiskus põldu või liigniiskusest kidurat metsa. Kuidas aga võiks meid mõjutada veevaimu vihastamine kaevandajatel siiani plaanis oleva Öismäe suuruse ja -sügavuse augu kaevamisega keset Nabala järve, selle võiks targu proovimata jätta.

Pärandiaasta juhtmõte kõlab: „Pärijata pole pärandit“. Meie kohus pole üksnes hoida päritud lugusid muuseumis või arhiivis, vaid pärandada edasi koos oma suhtumise ja hoiakuga, elada neid lugusid pidades ja lugu pidades. Siis on ka tulevastel põlvedel võimalik sama lugu uuesti mõtestada.

„Saku ajuka” võidu viisid koju Üksnurme mälumängijad

INGRID PÖDER

Saku kõige targemad mehed-naised on Üksnurmes. Nii selgus 8. aprillil peetud turniiri „Saku ajukas” finaalkohtumisel, mille võitis võistkond Üksnurme, kes tuli ka kogu turniiri võitjaks.

Viimasel seitsmendal võistlusel osalesid kõik üheksa võistkonda, kes mullu oktoobris alanud turniiril kaasa löid. Mängu juhtis tuntud kilbar Mart Vellama. Pärast 30 küsimust oli asi selge - vooruvõit kuulub turniiri jooksul püsivalt favoriidiseisuses olnud võistkonnale Üksnurme. II koha said Õlmarid, III-IV kohta jäid jagama Mälujahutaja ja Imelised.

Hooaja paremusjärjestus selgus aga pärast viie parima vooru tulemuste kokkuliitmist. 100 arvestuslikku punkti kogunud Üksnurme (Vello Tõnso, Jaan Loide, Mariann Lugus ja Aase Sammelselg) edestas teisele kohale jäänud Õlmarid (Margus Müür, Urmas Lipso, Rain Reiman, Tarmo Viil) kuue punktiga. Kolmandale kohale asetunud Mälujahutajale (Hedvig Rajasalu, Rene Toompuu, Rene Štrik, Andro Velberg, Lauri Ringimäe) kogunesid punkte 84.

Võitjad said auhinnaks raamatukaupluse kinkekaardid.

ARVAMUSED

Esimese „Saku ajuka” (2007/2008) võitja, kõik hooajad kaasa löönud võistkond Mälujahutaja: Saku mälumängu tase ja küsimused on meile sobivad. Võib-olla esimese aasta kü-

SAKU AJUKAS

Koht / tiim / punktid

1. Üksnurme 100
2. Õlmarid 94
3. Mälujahutaja 84
4. Mürks ja Vilks 67
5. Kreisi Bii 63
6. Imelised 60,83
7. Metsanurme 59,83
8. Arengu Sport 58,83
9. Nägemist 49

Võitjad (vasakult) Mariann Lugus, Aase Sammelselg, Vello Tõnso ja Jaan Loide. Foto: EE

simuste formaat, kus oli rohkem spordiküsimusi, oli meile edukam. Huvikeskus on võistluse väga hästi korraldanud ning loodame, et „Saku ajukas” jätkub sügisel koos professionaalse küsimuste koostaja ning uute ja vanade võistkondadega.

Sel hooajal „Saku ajukaga” liitunud tiim Arengu Sport (Heigo Niilop, Romet Jürgeon ja Margus Lever): Meeldib see, et tegu on kiire mänguga - korraga antakse lauda viis küsimust, mille õiged vastused saab kohe pärast vastamist teada. Küsimuste raskusaste on meie jaoks nii ja naa - ei raske ega ka kerge. Kavatsame ka järgmisel aastal osaleda, eks pea siis selle tarvis juba varakult Postimeest lugema hakkama.

Mängujuht alates esimesest mängust Mart Vellama: „Saku ajuka” tase on teiste samalaadsete kohalike mängudega võrreldes suhteliselt kõva. Siinsete mängijate hulgas on Eesti absoluutsesse tippu kuuluvad Jaan

Loide ja Vello Tõnso. Head meelt teeb noorte tugevate tulevikutegijate Preedik Sallaste ja Marthi Lepiku osalemine. Need noormehed on juba vabariigis omavanuste hulgas tegusid teinud: televisiooni Eesti-mängus olid nad kaks paremat. Preedik Sallaste on ennast Saku võistkonna koosseisus proovile pannud Maakilvas ning mänginud suhteliselt edukalt ka Norra GP üksikmängus Tallinnas. Samuti on viimastel aastatel võistkonnad Õlmarid ja Mälujahutaja ning teiste võistkondade mõned liikmed käinud end kord kuus mäluliselt harimas Eesti suurimal võistkondlikul mälumängu-turniiril Jüris. Selle viie aastaga, mil olen „Saku ajukat” vedanud, on huvi ja arengut näha olnud.

Loodan, et uuel hooajal kilva-huvi Sakus ei kao, vaid pigem tõuseb, ja et leidub toetajaid, kes panevad öla alla kas rahaliselt või auhindadega. Miks mitte ei võiks toimuda iga kuu mingi firma nimeline „Saku ajukas“?

NII KÜSITI

• Kes oli see tuntud inimene, kes 24. veebruaril 1950 heiskas oma majale sinimustvalge lipu? Ta oli nii tuntud inimene, et keegi ei julgenud teda karistada.

• Kus Eestis asuvad Liibanoni mäed?

• Milliseid loomi hoiab Coimbra ülikooli raamatukogu Portugalis oma „palgal“?

• Millisesse Eestiga tihedat seost omanud linna sai 1323. aastal teha Saaremaalt mööda jääd rohkem kui 500 kilomeetrit pika „jalutuskäigu“? Seda praegu ilmvõimatuna tunduvat jääteed peetakse kõigi aegade pikimaks rajatud jäätrassiks.

tele ei teeks. Lübecki seepeale, et putkad raamatunimega kodarameed, nakkhiiri - Saaremaal võhma lähedal, teise VASTUSED: heilooja Artur Kapp.

MIS JUHTUS

Põhja prefektuur

16.04 varastati Sakus asuvast eramust erinevaid münte ja väärisesemeid. Kahju on kokku 1000 eurot.

Päästeamet teatab

Siseveekogudel on kevadsula tõttu jääle minek alates reedest, 19. aprillist keelatud.

Sügav kaastunne
Anton Noorele

EMA

surma puhul.

Töökaaslased

Saku Gümnaasiumist

Avaldame kaastunnet
Liilia Puhlovale

EMA

surma puhul.

Saku Gümnaasiumi

väikese maja pere

Südamlik kaastunne
Augustinile emaga isa ja
abikaasa

GEORGI GRIBINETSI

kaotuse puhul.

Saku Gümnaasiumi 4.d klass,
klassijuhataja ja lapsevanemad

Valge päeva on varjanud mure
kivine sein, tõde valus on
uskuda, raske kaotuse lein.

Kallid Arina ja Anton!
Südamlik kaastunne teile

EMA

kaotuse puhul.

SG XIX lend ja Kirsti perega

Sügav kaastunne Enelale
perega ema ja vanaema

ELVI DANIELI

03.12.1927 - 14.04.2013

kaotuse puhul.

Elga, Eha ja Vilma

Mälestame head malesõpra

GEORGI GRIBINETSI

10.02.1951 - 15.04.2013

ja avaldame kaastunnet
omastele.

Saku Maleklubi

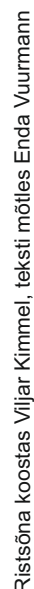
Avaldame sügavat
kaastunnet Laine Paatsile
armsa õe

SALME PERNITSA

surma puhul.

Naabrid Põllu 1

II trepikojast

Kuulutused

Vembu-Tembumaa Kurtnas otsib suveks töötajaid vanuses 16 ja vanemad. Täpsem info tel 671 9155 (E-R 10-16) ja e-post info@vembu-tembumaa.ee. Otsime oma meeskonda töökati **tiimijuht-konsultanti**. Info telefonil 514 5731. Ära maga oma võimalust maha.

Forellipüük **pakub tööd kala-valmistaja-klienditeenindajale** (väljaõpe kohapeal) mai-aug Pärnu mnt 23. km Jõgisool (Laagrist 10 km). Tel 516 3416

Loomaarst Jaak Jõksi vastu-võtt Keila Loomakliinikus Keskväljak 6. Tööajad E-R 9-19, L 10-16. Visiidi broneerimine tel 670 5243. Vt meid Facebook.com / keila loomakliinik. Aprillis-mais iga kolmapäev kell 11-18 tasuta marutaudi vastu süstimine. Süstitakse terveid loomi

Maja projektid. Ehitusluba, kasutusluba. Ehitusalane nõustamine. 522 0023 M. Mikk

Aitame koostada teie majale **ehitusloa ja kasutusloa saamiseks vajalikku dokumentatsiooni**. info@arhipilk.com, tel 5660 0290

Korstnapühkija-pottsepp. Küttekehade remont. Info@potipoiss.ee; 5807 2581

Ehitame katuseid ja paigaldame vihmaveesüsteeme. Küsi hinnapakkumist. Tel 5560 9894 või info@kodukate.ee. www.kodukate.ee

Ohtlike puude langetamine. Kruutide puhastamine võsast ja puidujääkidest. Raieetööd. Küttepuude müük. Tel 525 0893, 5626 0344; e-mail info@vahergrupp.ee. www.raietööd.ee

Ohtlike puude ja okste langetamine. Töö kiire ja korralik. Tööde teostamiseks kasutame tõstukeid ja erinevaid ronimisvahendeid. Helista 565 8686

Kogenud puuhooldajad teostavad **ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust**. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Soodsad hinnad. Tel 5626 3857

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

22.04	08:00-17:00	Väliharjutus
23.04	08:00-17:00	Väliharjutus
24.04	08:00-17:00	Väliharjutus
25.04	08:00-17:00	Väliharjutus
26.04	08:00-17:00	Väliharjutus
27.04	09:00-21:00	Väliharjutus
28.04	09:00-17:00	Väliharjutus
29.04	08:00-17:00	Väliharjutus
30.04	08:00-17:00	Väliharjutus
2.05	08:00-17:00	Väliharjutus
3.05	08:00-17:00	Väliharjutus
4.05	09:00-21:00	Väliharjutus
5.05	09:00-15:00	Väliharjutus

Lisainfo: 503 4102, manniku@mil.ee

SÕBRALIK JA PROFESSIONAALNE KINNISVARATEENUS!

Tasuta konsultatsioon!

KÜLLI FRIEDRICHSON
5649 0753

Meid kliendid soovivad

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Puidupood Sakus Üksnurme teel müüb ehituspuitu

- laudad, prussid
- aialipid
- hõõvellauad
- voodrilauad
- põrandalauad
- OSB ehitusplaadid
Transpordivõimalus

TEEVEN PUIT OÜ
www.teevenpuit.ee
Tel 501 0701, 510 9068,
670 6876

KORSTNAD PUHTAKS!

Küttekollete ehitus ja remont
Korstnapühkimine

Info: 5648 5903,
tarmo@kuldvara.ee

Küttepuude müük, kasvava metsa raieõiguse ost, raie teenused.

Metsasipelgas OÜ,
metsasipelgas@gmail.com,
5697 1190

Hauapiirded

Hauapiirete ja hauakivide valmistamine, müük ja paigaldus kalmistule üle Eesti. Hauapiirde ja hauakivi koos tellimisel SOODUSTUS. Avatud E-R 10-18, L 10-15 Punane 68, Tallinn. Tel 558 7276. **Hauapiirded OÜ.** www.hauapiirded.info

Traditsiooniline lahtiste uste päev Sakus EMVI taimebiotehnoloogia osakonnas EVIKA (Teaduse 6a) toimub 26. aprillil kell 12-19

• Saab tutvuda EVIKA tegevuse ja näitustega • Küsida nõu kartuli, kõõgilvilja-, viljapuude-, marjakultuuride- ja seenekasvatuse asjatundjalt • Kell 15 ja 17 õpetab Väino Eskla viljapuid lõikama • Kell 16 õpetab Reijo Simson pookimist

Aeda ja põllule saab soetada:

OÜ Koorti Kartul sertifitseeritud seemnekartulit 'Birgit' ja 'Solist' Väino Esklalt marjapõõsaste istikuid (must ja punane sõstar, vaarikas, pampel). Lisainfo: www.aiatark.ee

Päidre Puukoolist viljapuude istikuid (ploomi-, õuna-, kirs- ja pirnipuud). Vt www.hot.ee/paidrepuukool

Imre Kukelt kõõgilviljade, maitsetaimede jt istikuid

Saab osta toidukartulit, aiatarvikuid ja muud

Info tel 604 1484 ja 5210662 Viive Rosenberg, e-post v.rosenberg@evika.org
Päev on tasuta! Kauba eest saab tasuta vaid sularahas!

Makita OY Eesti filiaal otsib suvehooajaks ajutisi LAOTÖÖLISI. Asukoht Piirimäe 13, Tännassilma küla, Saku vald

Pakutav ametikoht: LAOTÖÖLINE (Suvehooajaks)

Tööülesanded:

• Kauba komplekteerimine ja ladustamine
• Lao inventuurides osalemine

Nõudmised kandidaadile:

• Arvutikasutamise oskus vähemalt algtasemel
• Ausus, usaldusväärsus ja täpsus tööülesannete täitmisel

Omalt poolt pakume:

• Meeldivat kollektiivi
• Huvitavat ja pingelist tööd rahvusvahelises ettevõttes

Kasuks tuleb:

• Eelnev laotöö kogemus

CV ja palga soov palume saata märgusõnaga "laotööline":
e-mail: cv@makita.ee

Riho Tali Õigusabi osutab nõustamisteenust õigusalasest küsimustes.

Täpsem info:
web.zone.ee/rtoigusabi/
Kontakttelefon: 58 156 100,
e-post: rtoigusabi@gmail.com

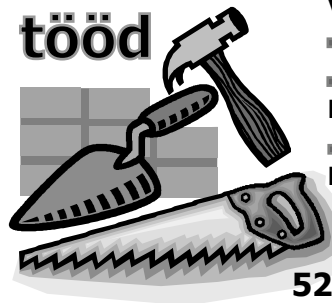
VISION
PROJEKT
Hoonete projektid
Detailplaneeringud
www.visionprojekt.eu
+372 501 7159
-21 aastat kogemusi-

Säästa küttekuludelt, osta soojuspump Fresh-Est Kliimast

FRESH-EST
kliimaseadmed

Info telefonil 501 9134 või riho@freshest.ee www.freshest.ee

Ehitus- ja remont-tööd

- Terrassid, aiad, puutööd, siseviimistlus.
- Elektriboilerite, segistite ja WC-pottide paigaldus ning vahetus.
- Elektri- ja ventilatsioonitööd.
- Korstnate renoveerimine liugvalu süsteemiga.
- Korstnapitside korrastamine, korstnamütside paigaldamine.

Hinnad SOODSAD, töödel GARANTII.

529 2893, marek@viu.ee

KURTNA PEO- JA PUHKEKESKUS

* juubelid * pulmad * firmapeod * seminarid

Üritustele: korraldus, peolauad, majutus, saunad, vesirattad, õhtujuhid, bändid

Lisainfo: www.kurtna.eu, kurtna@firmapeod.ee

5333 4401

KURTNA RATSASPORDIKOOL

* ratsutamine * ratsalaagrid * laste sünnipäevad

Algajatele, edasijõudnutele, lastele, täiskasvanutele

Lisainfo Kregleni Tallist www.kregleni.ee,

ratsu@kregleni.ee

5333 4400

Saku Pruulikojas tööpäevadel maitsvad päevapraed!

Lõunasöögid, catering ja peolauad,
sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ning
ekskursioonid Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee

Tel 650 8338 | saku@pruulikoda.ee | Tallinna mnt 2, Saku
TERE TULEMAST!

MEIE LEIAME OSTJA!

Vaata parimaid pakkumisi: www.1partner.ee

Angela Virak
56 640 991
66 84 700

Olmer Õigus
56 560 460
66 84 700

OST • MÜÜK • ÜÜR • HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

23. aprill kell 19 Jazzkaar Paier & Valcie (5. Jazzkaar Saku mõisas),
piletid Piletilevis ja kohapeal.

5. mai kell 11-15 Maali ja Mathilde
kohtumine mõisas, jälgige reklaami.

15. mai kell 19 LUGUSID JA LAULE
LAIAST MAAILMAST - Indrek Kalda ja
Toomas Lunge, piletid Piletilevis ja mõisas.

* UUS! Kõik tordid ja kringlid Saku mõisast! Lisanfo:
<http://www.sakumois.ee/et/kook/tordid-kringlid>

* PUBI E-R 11.30-14.00. Jätakuvalt parimad päevalõunad!
Leia meid Facebookist Saku Mõis & Saku Manor

Küttepuude müük!

Suur valik (lepp, sanglepp, haab, saar, kask). Pakkuda on nii kuiva kui toorest halgu.

Avatud küttepuuhoov
aadressiga Jälgimäe küla,
Saku vald.

Hind kohapeal alates 29 eur/rm
Hind koos transpordiga alates 32 eur/rm

Info: 555 60 240

www.halupuu.ee

NB! Müüme musta lepa suitsutuslaastu.

KEVADPUHASTUS

**VÄÄNA
AUTOLAMMUTUS**

*Vabane romust loodussõbralikul
moel ja müü litsenseeritud
lammutuskojale*

1. KÜSI PAKKUMINE

2. ÄRAVEDU

3. RAHA KOHE KÄTTE!

sõiduki
registrist kustutamine
meie poolt!

+372 60 99 246 info@demontering.ee
www.demontering.ee

Kütte- ja kaminapuud

tootmine, müük

Tellimine:

tel 505 0924

hikkor@hikkor.ee

www.hikkor.ee

HIKKOR PUIT OÜ
Hageri küla, Kohila vald, Raplamaa

Puhkpilliorkester Saku sai konkursil hõbediplomi

Puhkpilliorkester Saku esinemas 22. veebruaril pidupäevakontserdil Kiisa rahvamajas. Foto: EE

Puhkpilliorkester Saku saavutas konkursil „Eesti Puhkpilliorkestrite Turniir 2013“ Tallinna Ülikooli puhkpilliorkestri ees 79,3 punktiga teise koha, kulddiplomist jäi puudu vaid 0,7 punkti. Võitjaks tuli Kaitseliidu Tallinna maleva puhkpilliorkester 82,7 punktiga.

Saku orkester võistles B-grupis, kus esinesid väiksemad kontsertorkestrid. Diplom omistati keskmise hinde alusel saja punkti süsteemis: kulddiplomi jaoks oli vaja 80-100 punkti, hõ-

beda jaoks 65-79 ja pronksi saavutamiseks 50-64 punkti. Hinnati muusikalist kujundust, balansi ja dünaamikat, intonatsiooni, artikulatsiooni, tempo ja rütmi täpsust. Konkursi hindas rahvusvaheline žürii ja reglemendis oli kirjas, et koosseisus peab olema vähemalt 50% üle 25-aastaseid muusikuid. Kõik esitasid ühe kohustusliku ja ühe eesti autori teose. Kokku oli esinemisaega 15 minutit.

Konkurss toimus 6. aprillil Estonia kontserdisaalis ja selle

eesmärk oli saada ülevaade Eesti puhkpilliorkestrite hetketasemest.

Saku puhkpilliorkestri järgmised ülesastumised on 18. mail Saku kevadlaadal ning 1. juunil Harjumaa laulu- ja tantsupeol Keila lauluväljakul. Suvel on kavas esineda ka Hiiumaa laulupeol, EÜE 50. sünnipäeval Pärnus ja Tartu rahvusvahelisel festivalil „Mürtsub pill“. Pidulikust lisame ka kooli lõpuaktustel.

ANTS REINHOLD, dirigent

KUHU MINNA

APRILL

20. kell 11

Saku Pensionäride Ühenduse Elukaar koosviibimine Saku Valla Maja suures saalis.

23. kell 20

Jüriööjooks 2013. Vt lk 16

25. kell 19

Saku Gümnaasiumi rahvatantsurühmade kontsert kooli aulas.

26. kell 18

Kontsert „Jean Sibeliuse muusika“ Saku mõisas. Esineb kammerorkester Collegium Musicum Soomest. Tasuta!

26. kell 19

Kiisa rahvamaja näitetrupi esietendus „Rahauptus“ rahvamajas. Lavastas Marianne Öun.

27. kell 12

Kajamaa Piirkonna Pensionäride Seltsingu Meelsespea kevadpidu Kajamaa koolis.

27. kell 18

Saku gospelkoori ja Norra lastekoori kontsert. Vt lk 15

27. kell 18

Ylöjärvi ja Saku muusikakoolide ühiskontsert Saku mõisas.

29. kell 19

Rahvusvahelise tantsupäeva kontsert-etendus. Vt lk 16

MAI

4. kell 11

Lastehommik huvikeskuses.

5. kell 11

„Maali ja Mathilde kohtumiste“ 3. kohtumine. Vt lk 16.

NÄITUSED

„Rööm tikkimisest“ - Ida Ansimova ristpistes tikitud pildid Saku raamatukogus (kuni 23.04). Riigiarhiivi rändnäitus „Karm kevad“ Saku raamatukogus (kuni 1.05)

Riigiarhiivi rändnäitus „Tartu rahu 1920“ Kurtina Koolis (kuni 25.04).

Saku Huvikeskuse loomerin-gide näitus Saku raamatukogus. Avamine 2.05 kell 16.

SØGNE SOUL CHILDREN
laste- ja noortekoor Norrast
ja Saku gospelkoor

KONTSERT

SAKU VALLA MAJAS

laupäeval 27.aprillil kell 18.00

TASUTA

Korraldab EELK Saku kogudus koostöös Saku Huvikeskusega

27. aprillil kell 18 Saku mõisas
Ylöjärvi ja Saku
muusikakoolide
ÜHISKONTSERT. Tasuta!

25. aprillil kell 19 gümnaasiumi aulas
Saku Gümnaasiumi rahvatantsurühmade
kontsert

23.aprillil Saku Valla Maja juures

JÜRIÖÖ JOOKS 2013

START

kell 20 I - IV klassid (5 poissi, 5 tüdrukut)
kell 21 V - XII klassid ja täiskasvanud
 (võistkonnas 4 poissi, 3 tüdrukut)

Võistlema on oodatud klubide, asutuste, külade, sõpruskondade võistkonnad

Rada ja vahetused:
 I. Saku Vallamaja - Taimekaitsejaam (poiss)
 II. Taimekaitsejaam - Traani tee rist (tüdruk)
 III. Traani tee rist - Kingu bussipeatus (poiss)
 IV. Kingu bussipeatus - Teaduse/Tiigi tn. nurk (tüdruk)
 V. Teaduse tn. nurk - Pargi/Staadioni tn. nurk (poiss)
 VI. Pargi tn. nurk - Pargi värav/Tallinna mnt. (tüdruk)
 VII. Pargi värav - Saku Vallamaja tagune (poiss)

Eelregistreerimine mailiaadressil: tiiu.zirnask@sakuvald.ee või Saku Valla Maja juures tund enne võistluse algust

Esmaspäeval 29.aprillil 2013
Saku Valla Majas kell 19

Rahvusvahelise tantsupäeva kontsert-etendus

Peaesineja TRIO BALKAN STRINGS (Serbia)

Mustlastantsutrup SHATRITSA
tantsivad kõhutantsugrupp ASMARAH
ladinatantsurühm PANTER
linetantsuklubi HAPPY FEET!

Kontsert on TASUTA!

Rohkem infot www.sakuvald.ee/huvikeskus

SAKU 27. KEVADLAAT!

SAKU 18.mail 2013 KEVADLAAT!

Päevajuht Riina Paavo 9-14 SAKU VALLA MAJA EES!

KAVA
9.00 LAADA AVAMINE Saku Vallavanema tervitus!
11.00 KONTSERT
 • Puhkpilliorkester SAKU
 • Saku rahvatantsijad
 • Lauluvõistluse LAS LAPS LAULAB parimad
 • Elav muusika ja üllatusesinejad „LÕVIKOHVIKUS!“

SAKU LIONS KLUBI 9-14
 Heategevuslik õnneloos, sportlikud mängud
 Soe söök ja jook elava muusikaga „LÕVIKOHVIKUS!“

SAKU PRIITAHTLIKUD PRITSIMEHED
TEGEVUSED LASTELE JA NOORTELE 10 – 13
 Töötoad, võistlused, viktoriin jpm

TAIMEDE LUMMUSE PÄEV 10-14
 Saku Valla Majas volikogu ruumis II krs
 Slaidiprogrammid, loengud, näitus-
 väljapanekud, konsultatsioonid jpm.
 Korraldaja Eesti Maaviljeluse Instituut
 Saku Huvikeskuse KEVADNÄITUS
 avatud Saku Vallaraamatukogus

KAUPLEJATE REGISTREERIMINE
 kestab. 12. maini 2013.a.
 telefonil 6 712 431
 või www.sakuvald.ee

LASTELE PETERBURI TSIRKUS
 Saku Valla Maja saalis
 kell 12 Pilet 3 euri

Täpsem ürituse ajakava vt www.sakuvald.ee/huvikeskus

MAALI JA MATHILDE KOHTUMISED

Kolmas kohtumine
5. mail 2013 kell 11-15
Saku mõisas

Teema: emadepäev, muuseumikuu, kevad

- ❖ Kohaliku käsitöö turg, Esko juustutalu müügilett
- ❖ Värkstoas valmib kingitus emale, koolilõpetajale
- ❖ Külajutte mõisast pajatavad Pruuno ja Maali
- ❖ Kommivalmistamise töötuba lapsemeelsetele
- ❖ Õigete õpetustega õlletuba – sedakorda koos Esko talu juustudega!
- ❖ Kohvi-Vihvi muhvinikohvik
- ❖ Heategevuslik lahke leemepaja loterii
- ❖ Ouealal rohevahetus

Tegevust ja toimetamist kogu perele!
 Mõni tegevus maksab euro või paar, müügil oleva kauba õiglane hind, üht-teist puha aitäh eest, auhinnad pealekauba!

Kohaliku käsitöö pakkujad on oodatud osalema, anna endast teada info@sakumois.ee või 52 81 039

Õllevalla lood ja tegelased Maali, Mathilde ja Pruuno toovad ilmarahva ette: MTÜ Metsanurme, Saku Mõis, Saku Mõisa Värkstuba, Saku Pruulikoda